

enele silmanägemist mööda aruannet saanud, luida neid õnnetumaid valmistatakse. „Walmistajad“ võtavad ühe poisilese, nüüivad tema naha tüft-kaupa maha, panewad koera eht karu naha tülid asemele ja kaswatawad neid suure osawusega linni, linni waele poisilese teha üle ja üle tarune on. Sütega häwitatakse aega mööda heale-paelad ja õnnetumat peetakse kõige mõistuse hävitamiseks aastate kaupa ühes pimedas koopas linni. On tema sedawiisi metsalise-wiisil ümberkäimise läbi tõe poolest metsaliseks saanud, siis näidatakse teda raha eest, kui üht metsas leitud „mets-inimest“. Khiina preestrid olla isearanis osawad selles „mets-inimeste“ valmistamises.

Rohumõistmised Afrika's.

Üks nuhtlus, mida Afrika rahwaste wägi-waldsed walitsejad kõige armsamini politika-süüde pärast oma alamate peale panewad, on „ä r a - s ö ö m i n e“, ilma pikema protsessita. Kui Stanley „Keiser“ Mtesa juures Viktorija-järgel oli, siis on tema üht seelugust lohtu-otsust näinud. See „Keiser“ oli ühele alamale peamehele lastu annud, üht weikemat peameest, kes wastapanemise-kahtluse alla langenud, nenda nuhelda. See amet-nik kogus ühe salgu sõewäge, langes lüla peale,

kus kahtluse-alune walitses ja juba teisel päewal ei olnud teda enam. Ka teistest inimestest selles lülas ei jäänud keegi elama. Külla sai maha põ-letatud, larrjad ära aetud ja kõik laastatud, nagu oleksiwad rohutirtsu-parwed üle käinud. — Mõne Afrika rahwuskonna juures on aga ka juba midagi figinud, mis nagu seadus wälja näitab, nenda Rimburdalaste juures Keis-Afrika's. Arwab üks Rimburdalane, et teine temale ülekohut teinud, siis lähed tema oma suguaru peamehe juure ka-bama. Rohutapääw saab määratud ja lohatonna wanemad mehed lohtumõistjateks kokku kutsutud. Kui wastased ei lepi, siis astub lohus kokku. Enne protsessi algamist piab lohtuwanematele üks kingitus, „suu-kahtitegemine“ toodud saama, lam-maid, lüsti, riidet ja orjasi. Kui ühel lohtu-käijal täit usaldust oma asja peale ei ole, siis toob tema lohtuwanematele peale kingituse „suu-kahtitege-miseks“ weel ühe kingituse „armu-andmiseks“, mis esimehest suurem piab olema. Tema võib siis oma „õiguse“ peale julge olla, kui teisel mitte üht wä-gewat eestkostjat ei ole. — Afrikanlaste lihasse ja luusse kaswanud eba-usu juures, et kõik õnnetused ja pahandused nõidusest tulewad, ei wõi teisiti olla, kui et nendanimetatud „arstirohu-mehed“, umbes need, keda meie eba-usulased „targad“ nimetawad, kui asjatundjad protsessi juure kutsutud saawad.